

Borgarbyggð

Ársreikningur 2024

Borgarbyggð
Digranesgötu 2
310 Borgarnes

Kt. 5106942289

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	4
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Sjóðstreymisyfirlit	10
Skýringar	11

Skýrsla og áritun sveitarstjóra og sveitarstjórnar

Ársreikningurinn Borgarbyggðar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög; lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald; fjárhagsáætlánir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 7.551 millj. kr. samkvæmt ársreikningi fyrir A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 6.556 millj. kr.

Álagningarhlutfall útsvars var 14,97% sem er lögbundið hámark. Álagningarhlutfall fasteignaskatts í A-flokki var 0,35% en lögbundið hámark þess er 0,50%. Í B-flokki nam álagningarhlutfallið 1,32% sem er lögbundið hámark þess og í C-flokki nam álagningarhlutfallið 1,39% en lögbundið hámark þess er 1,65% .

Rekstrarniðurstaða A og B hluta var jákvæð um 440 millj. kr. rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 319 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok nam 6.685 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi fyrir A og B hluta, en eigið fé A hluta nam 6.273 millj. kr.

Ársreikningur Borgarbyggðar fyrir árið 2024 er tilbúin til endurskoðunar og afgreiðslu í sveitarstjórn.

Borgarnes, 3. apríl 2025

Sveitarstjóri:

Byggðaráð:

Ársreikningur Borgarbyggðar fyrir árið 2024 hefur hlotið afgreiðslu sveitarstjórnar í samræmi við samræmi við 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Borgarnesi, 2025

Sveitarstjórn:

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðandi sveitarfélagsins mun árita ársreikninginn samhliða áritun sveitarstjórnar við síðari umræðu í sveitarstjórn.

Rekstrarreikningur ársins 2024

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Rekstrartekjur							
Útsvar og fasteignaskattur	4	3.858.734	3.891.468	3.543.222	3.830.980	3.860.073	3.517.683
Framlög Jöfnunarsjóðs	4	1.754.002	1.676.497	1.500.289	1.754.002	1.676.497	1.500.289
Aðrar tekjur	4	943.093	934.478	920.244	1.966.439	1.839.947	1.837.128
		<u>6.555.829</u>	<u>6.502.444</u>	<u>5.963.756</u>	<u>7.551.420</u>	<u>7.376.518</u>	<u>6.855.100</u>
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	3.595.211	3.589.367	3.252.040	3.950.857	3.897.153	3.570.045
Lífeyrisskuldbinding, breyting	15	99.266	100.500	202.462	99.266	100.500	202.462
Annar rekstrarkostnaður		2.375.351	2.236.884	1.876.048	2.728.380	2.611.958	2.283.303
		<u>6.069.828</u>	<u>5.926.751</u>	<u>5.330.550</u>	<u>6.778.503</u>	<u>6.609.611</u>	<u>6.055.810</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir .		486.002	575.693	633.206	772.917	766.907	799.290
Afskriftir	8	(171.219)	(182.646)	(160.522)	(263.245)	(276.495)	(255.834)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda		314.782	393.047	472.684	509.673	490.412	543.456
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	6	4.658	(118.879)	(11.103)	(70.657)	(216.288)	(159.813)
Hlutdeild í hlutdeildarfélögum		0	0	0	(366)	0	0
Hlutdeild minnihlut í afkomu		0	0	0	1.226	0	976
Rekstrarniðurstaða.....	14.	<u>319.440</u>	<u>274.168</u>	<u>461.581</u>	<u>439.877</u>	<u>274.124</u>	<u>384.619</u>

Efnahagsreikningur

		Eignir				
		A hluti		A og B hluti		
Skýr.		2024	2023	2024	2023	
Fastafjármunir						
Varanlegir rekstrarfjármunir:						
	Fasteignir og lóðir	8	6.625.670	5.914.455	7.680.714	6.961.998
	Veitur, hafnir og gatnakerfi	8	586.852	553.953	1.320.389	1.307.523
	Vélar, áhöld og tæki	8	313.064	277.980	410.403	380.799
			<u>7.525.586</u>	<u>6.746.389</u>	<u>9.411.506</u>	<u>8.650.319</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:						
	Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	9	1.002.893	1.008.315	548.197	548.108
	Langtímakröfur	11.	0	0	1.046.031	1.019.194
	Fyrirframgreiddur kostnaður	12.	120.530	126.584	120.530	126.584
	Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	11.	45.563	47.265	0	0
			<u>1.168.985</u>	<u>1.182.164</u>	<u>1.714.758</u>	<u>1.693.887</u>
	Fastafjármunir		<u>8.694.571</u>	<u>7.928.553</u>	<u>11.126.264</u>	<u>10.344.206</u>
Veltufjármunir						
Skammtímakröfur:						
	Óinnheimtar tekjur	13.	616.224	674.463	673.386	727.090
	Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		478.167	561.748	0	0
	Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	11.	3.957	3.649	0	0
	Næsta árs afborganir langtímakrafna	11.	0	0	20.850	18.654
	Fyrirframgreiddur kostnaður	12.	6.055	6.055	6.055	6.055
	Aðrar skammtímakröfur		53.098	52.645	53.098	52.645
	Skammtímaverðbréf		17.819	16.663	17.819	16.663
	Handbært fé	3m	295.754	581.167	663.170	885.298
	Veltufjármunir		<u>1.471.074</u>	<u>1.896.390</u>	<u>1.434.378</u>	<u>1.706.405</u>
	Eignir samtals		<u>10.165.645</u>	<u>9.824.943</u>	<u>12.560.642</u>	<u>12.050.611</u>

31. desember 2024

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	A hluti		A og B hluti	
		2024	2023	2024	2023
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14.	6.273.437	5.953.997	6.684.703	6.244.827
Hlutdeild minnihluta í eigin fé	14.	0	0	43.494	44.720
		<u>6.273.437</u>	<u>5.953.997</u>	<u>6.728.197</u>	<u>6.289.547</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbinding	15	1.456.845	1.421.376	1.456.845	1.421.376
		<u>1.456.845</u>	<u>1.421.376</u>	<u>1.456.845</u>	<u>1.421.376</u>
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	1.522.491	1.611.539	3.296.229	3.380.576
		<u>1.522.491</u>	<u>1.611.539</u>	<u>3.296.229</u>	<u>3.380.576</u>
Skammtímaskuldir					
Skuldir við eigin fyrirtæki		6.000	4.573	0	0
Næsta árs greiðsla lífeyrisskuldbindingar	15	63.372	58.932	63.372	58.932
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	165.913	219.067	227.315	277.450
Aðrar skammtímaskuldir		677.588	555.458	788.683	622.729
		<u>912.872</u>	<u>838.030</u>	<u>1.079.370</u>	<u>959.111</u>
Skuldir og skuldbindingar samtals		<u>3.892.208</u>	<u>3.870.945</u>	<u>5.832.444</u>	<u>5.761.064</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>10.165.645</u>	<u>9.824.943</u>	<u>12.560.642</u>	<u>12.050.611</u>
Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings	18				

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2024

	Skýr.	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða.....	14.	319.440	274.167	461.581	439.877	274.122	384.619
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	8	171.219	182.646	160.522	263.245	276.495	255.834
Verðbætur		78.158	120.327	140.169	98.522	143.382	172.534
Hlutdeild minnihluta í afkomu		0	0	0	(1.226)	0	(976)
(Hagnaður) tap af sölu rekstrarfjármuna (.....		(6.412)	0	(1.241)	(8.044)	0	(15.566)
Niðurfærsla eignarhluta		5.877	0	(2.089)	0	0	0
Framlög eigin fyrirtækja		0	0	0	0	22.680	0
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	15	99.266	99.559	202.462	99.266	99.559	202.462
Veltufé frá rekstri		667.547	676.699	961.405	891.639	816.238	998.907
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:							
Fyrirframgr.kostnaður, breyting	12.	6.055	6.055	6.055	6.055	6.055	6.055
Óinnheimtar tekjur, breyting		58.239	0	85.594	53.704	0	76.582
Aðrar skammtímakr., breyting		(453)	0	(12.157)	(453)	0	5.272
Skammtímaskuldir, breyting		56.218	0	(12.723)	100.043	0	(9.305)
Greiðslur v/lífeyrisskuldbindingar .	15	(59.357)	(31.814)	(49.861)	(59.357)	(31.814)	(49.861)
Samtals		60.701	(25.759)	16.908	99.991	(25.759)	28.742
Handbært fé frá rekstri		728.249	650.940	978.312	991.630	790.479	1.027.649
Fjárfestingarhreyfingar							
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8	(1.018.463)	(1.701.820)	(311.454)	(1.092.794)	(1.829.220)	(411.925)
Ógreitt v/fjárfest. rekstrarfjárm.		65.912	0	0	65.912	0	0
Söluverð rekstrarfjármuna		9.145	200.000	1.271	11.093	200.000	59.996
Gatnagerðagjöld	8	65.313	20.000	15.720	65.313	20.000	15.720
Eignarhlutir í félögum, breyting		(455)	(17.000)	0	(89)	(17.000)	0
Langtímakröfur, breyting		0	0	0	20.155	25.176	19.041
Langtímakr. á eigin fyrirt., breyting...		3.823	(30.971)	(8.458)	0	0	0
Skammtímaverðbréf, breyting.....		(1.156)	0	(618)	(1.156)	0	(618)
Fjárfestingarhreyfingar		(875.881)	(1.529.791)	(303.538)	(931.565)	(1.601.044)	(317.786)
Fjármögnunarhreyfingar							
Framlög eigin fyrirtækja		0	0	0	0	17.600	0
Viðskiptast. eigin fyrirt., breyting		85.008	54.205	(242.319)	0	0	0
Tekin ný langtímalán		0	870.000	0	0	870.000	0
Afborganir langtímalána	16	(222.789)	(237.791)	(263.080)	(282.194)	(309.983)	(513.595)
Fjármögnunarhreyfingar		(137.781)	686.414	(505.399)	(282.194)	577.617	(513.595)
(Lækkun) hækkun á handbæru fé ..		(285.413)	(192.437)	169.375	(222.129)	(232.948)	196.268
Br. handbært fé MB í ársbyrjun		0	0	0	0	0	3.480
Handbært fé í ársbyrjun.....		581.167	341.000	411.792	885.298	667.385	685.550
Handbært fé í árslok.....		295.754	148.563	581.167	663.170	434.437	885.298

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Borgarbyggð er sveitarfélag á Vesturlandi og var fjöldi íbúa þess 4.102 1. janúar 2025. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Digranesgötu 2 í Borgarbyggð.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningur Borgarbyggðar fyrir árið 2024 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til samræmis við reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 er settur fram rekstrarreikningur, efnahagsreikningur, sjóðstreymisýfirlit og viðeigandi skýringar fyrir A hluta sveitarfélagsins.

Til samræmis við 3. mgr. 20. gr. reglugerðar nr. 1212/2015 eru byggðasamlög, sameignarfélög, sameignarfyrirtæki og önnur félagaform sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins færð inn í samantekin reikningsskil sveitarfélagsins miðað við hlutfallslega ábyrgð sveitarfélagsins. Í ársreikningi sveitarfélagsins er þessi ábyrgðarhlutdeild skilgreind sem hludeild í samstarfsverkefnum og er gert grein fyrir þeim í skýringu 10.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð, en auk hans eru Eignasjóður og Menningarsjóður Borgarbyggðar. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita, Sorphirða, Félagslegar íbúðir, Hjálmaklettur, Menntaskóli Borgarfjarðar, Nemendagarðar MB, Fasteignin Brákarhlíð, Reiðhöllin Vindási ehf., Ljósleiðari Borgarbyggðar og Fjallskilasjóðir auk hlutdeildar sveitarfélagsins í samstarfsverkefnum.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga, samstarfsverkefna og viðskipti milli þeirra eru felld út í ársreikningnum. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyra útsvar, fasteignaskattur og framlag úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Tekjur vegna gatnagerðar eru færðar til lækkunar á framkvæmdakostnaði vegna nýbyggingar gatnamannvirkja sbr. d. lið.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast frá álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangverði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar á hverjum reikningsskiladegi. Endurmat lóða og lendna er fært á eiginfjárreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundradshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	25-50 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatnakerfi	25 ár
Vélar, áhöld og tæki	5-10 ár

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar.

f. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði, að frádreginni niðurfærslu vegna virðisrýrnunar. Framlög sveitarfélagsins til byggðasamlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflökks.

Sveitarfélagið færir í samanteknum reikningsskilum sínum hlutdeild í einstökum liðum rekstrar og efnahags byggðasamlaga, sameignarféлага, sameignarfyrirtækja og annarra féлагаforma sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins.

g. Langtímakröfur

Almennar langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikning meðal veltufjármuna.

Langtímakrafa á ríkissjóð vegna leigusamninga um hjúkrunarheimili

Langtímakrafa á ríkissjóð vegna leigusamninga um hjúkrunarheimili er færð til eignar á bókfærðu virði sem nemur lágmarksleigugreiðslum leigusamningsins núvirtum með 4,5% vöxtum.

h. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og eru framlag í lífeyrisaukasjóðs gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

j. Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar tekjur og aðrar kröfur eru færðar niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

i. Skammtímaverðbréf

Sveitarfélagið hefur fjárfest í verðbréfum til skammtímaávöxtunar og eru þau færð sem sérstakur liður, skammtímaverðbréf, meðal veltufjármuna.

k. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

l. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingarfræðilegrar úttektar í árslok 2024. Reiknuð breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 15. Áætlaðar næsta árgreiðslur sveitarfélagsins vegna lífeyrisskuldbindingar eru færðar meðal skammtímaskulda.

m. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

n. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Upplýsingar um ábyrgðir og skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings eru birtar í skýringu 18.

o. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2024 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstreymisýfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem sveitarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykktum fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringu 22.

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Útsvar og fasteignaskattar:						
Útsvar	3.049.981	3.092.776	2.834.936	3.049.981	3.092.776	2.834.936
Fasteignaskattur	673.146	663.347	587.600	645.391	631.952	562.061
Lóðarleiga	135.607	135.345	120.686	135.607	135.345	120.686
	<u>3.858.734</u>	<u>3.891.468</u>	<u>3.543.222</u>	<u>3.830.980</u>	<u>3.860.073</u>	<u>3.517.683</u>
Framlög Jöfnunarsjóðs:						
Fasteignaskattsframlag	275.920	282.779	253.395	275.920	282.779	253.395
Útgjaldajöfnunarframlag.....	794.567	743.737	717.511	794.567	743.737	717.511
Framlög vegna fræðslumála....	452.341	418.393	359.456	452.341	418.393	359.456
Framlög v/málefna fatlaðra....	177.182	187.461	132.590	177.182	187.461	132.590
Framlög v/sérþarfa fatlaðra....	18.796	16.953	18.468	18.796	16.953	18.468
Framlög vegna sameininga.....	8.708	0	0	8.708	0	0
Önnur framlög.....	26.489	27.174	18.870	26.489	27.174	18.870
	<u>1.754.002</u>	<u>1.676.497</u>	<u>1.500.289</u>	<u>1.754.002</u>	<u>1.676.497</u>	<u>1.500.289</u>
Skatttekjur samtals.....	5.612.737	5.567.965	5.043.511	5.584.982	5.536.570	5.017.972
Aðrar tekjur:						
Aðrar tekjur.....	943.093	934.478	920.244	1.966.439	1.839.947	1.837.128
Rekstrartekjur samtals	<u>6.555.829</u>	<u>6.502.444</u>	<u>5.963.756</u>	<u>7.551.420</u>	<u>7.376.518</u>	<u>6.855.100</u>

Skýringar, frh.:

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Laun	2.870.160	2.899.399	2.607.711	3.149.149	3.128.439	2.926.118
Launatengd gjöld	688.401	682.327	614.669	765.057	761.073	614.894
Framlög vegna uppgjörs						
A deildar Brúar lífeyrissjóðs.	6.055	7.619	6.055	6.055	7.619	6.055
Áfallinn launakostnaður, br.....	30.597	22	23.605	30.597	22	22.978
Laun og launat. gjöld samtals	3.595.211	3.589.367	3.252.040	3.950.857	3.897.153	3.570.045

	2024	2023
Fjöldi starfsmanna í árslok.....	393	375
Fjöldi stöðugilda í árslok.....	319	303
Ársverk.....	316	308
Laun og launatengd gjöld sveitarstjóra og sveitarstjórnar.....	74.363	59.274

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti			A og B hluti		
	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Vaxtatekjur og verðbætur	35.631	10.000	32.057	155.522	83.903	174.262
Arður af eignarhlutum.....	61.033	50.000	120.794	57.559	50.000	52.722
Vaxtagjöld og verðbætur.....	(118.743)	(195.011)	(187.317)	(283.643)	(350.191)	(386.741)
Gengismunur	0	0	0	(94)	0	(56)
Vextir frá eigin fyrirtækjum	26.738	16.132	23.364	0	0	0
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals.....	4.658	(118.879)	(11.103)	(70.656)	(216.288)	(159.813)

Skýringar, frh.:

7. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig. Í yfirlitinu eru birtar upplýsingar um rekstrartekjur að frádregnum rekstrargjöldum viðkomandi rekstrareininga.

	Ársreikningur 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Ársreikningur 2023
Aðalsjóður:			
Skatttekjur	5.694.217	5.658.296	5.121.337
Félagsþjónusta	(683.332)	(619.931)	(502.144)
Heilbrigðismál	(23.812)	(21.048)	(9.668)
Fræðslu- og uppeldismál	(3.087.554)	(3.024.019)	(2.746.790)
Menningarmál	(151.522)	(168.952)	(146.052)
Æskulýðs- og íþróttamál	(538.023)	(532.161)	(456.447)
Brunamál og almannavarnir	(131.191)	(140.459)	(110.054)
Hreinlætismál	(6.285)	(8.273)	(2.824)
Skipulags- og byggingarmál	(209.649)	(239.458)	(201.681)
Umferðar- og samgöngumál	(185.195)	(185.979)	(118.594)
Umhverfismál	(73.519)	(72.978)	(57.572)
Atvinnumál	(15.279)	(21.511)	(20.050)
Framlög til B-hluta	(396)	(1.600)	(1.267)
Sameiginlegur kostnaður	(482.669)	(455.578)	(435.798)
Lífeyrisskuldbinding, breyting og framlag vegna A deildar Brúar	(105.320)	(108.120)	(208.516)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	238.861	194.845	300.164
Aðalsjóður samtals	239.330	253.075	404.045
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður.....	79.384	20.959	54.275
Menningarsjóður Borgarbyggðar.....	725	134	3.261
A hluti samtals	319.440	274.168	461.581
B hluta fyrirtæki:			
Vatnsveita..... (449)	(148)	(1.814)
Sorphirða.....	51.259	(2.286)	(42.191)
Félagslegar íbúðir.....	9.462	795	(15.592)
Hjálmaklettur..... (4.368)	10.874	274
Menntaskóli Borgarfjarðar.....	87	(6.020)	6.628
Nemendagarðar MB.....	578	(233)	(368)
Fasteignin Brákarhlíð.....	1.847	219	(3.525)
Reiðhöllin Vindási ehf..... (2.933)	(4.422)	(3.584)
Ljósleiðari Borgarbyggðar..... (5.645)	(6.305)	(10.723)
Fjallskilasjóðir..... (1.027)	(1.921)	(636)
Samstarfsverkefni B hluti.....	68.315	34.403	63.553
Hlutdeild minnihluta í afkomu	1.226	0	976
Millifærslur	2.085	(25.000)	(69.960)
A og B hluti	439.876	274.124	384.619

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A hluti:				
Heildarverð 1.1.2024.....	8.134.427	819.945	713.133	9.667.504
Keypt á árinu	813.840	130.265	74.357	1.018.463
Gatnagerðargjöld.....	0	(65.313)	0	(65.313)
Selt og niðurlagt á árinu	0	0	(14.956)	(14.956)
Heildarverð 31.12.2024.....	8.948.267	884.896	772.534	10.605.698
Afskrifað 1.1.2024.....	2.219.972	265.992	435.152	2.921.116
Afskrift færð út	0	0	(12.223)	(12.223)
Afskrifað á árinu	102.626	32.053	36.540	171.219
Afskrifað samtals 31.12.2024.....	2.322.598	298.044	459.470	3.080.112
Bókfært verð 1.1.2024.....	5.914.455	553.953	277.980	6.746.389
Bókfært verð 31.12.2024.....	6.625.670	586.852	313.064	7.525.586
Afskriftarhlutföll.....	0-4%	4%	0-20%	

	Fasteignir og lóðir	Veitur, hafnir og gatnakerfi	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
A og B hluti:				
Heildarverð 1.1.2024.....	9.858.548	2.161.657	951.209	12.971.415
Keypt á árinu	857.751	149.967	85.075	1.092.794
Gatnagerðargjöld.....	0	(65.313)	0	(65.313)
Selt og niðurlagt á árinu	(233)	(48)	(15.307)	(15.588)
Endurflokkun á milli eignaflokka.....	(7.056)	0	7.056	0
Heildarverð 31.12.2024.....	10.709.010	2.246.263	1.028.034	13.983.307
Afskrifað 1.1.2024.....	2.896.550	854.134	570.411	4.321.095
Afskrift færð út	(7.056)	0	(5.482)	(12.539)
Afskrifað á árinu	138.802	71.740	52.703	263.245
Afskrifað samtals 31.12.2024.....	3.028.296	925.874	617.631	4.571.801
Bókfært verð 1.1.2024.....	6.961.998	1.307.523	380.799	8.650.319
Bókfært verð 31.12.2024.....	7.680.714	1.320.389	410.403	9.411.506
Afskriftarhlutföll	0-4%	4%	0-20%	

* Lóðir og lendum sveitarfélagsins sem það hefur leigutekjur af voru ekki endurmetnar í árslok 2024 til samræmis við álit reikningsskilanevndar sveitarfélaga nr. 2/2010 þar sem breyting gangvirðis var undir 5%.

Skýringar, frh.:

8. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.:

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	Fjárfesting 2024	Áætlun 2024 með viðaukum	Mismunur við áætlun
A hluti:			
Fasteignir og önnur mannvirki			
Grunnskólar	634.632	841.000	(206.368)
Leikskólar	109.730	46.000	63.730
Íþróttamannvirki	54.928	364.000	(309.072)
Safnahús	13.873	20.000	(6.127)
Ýmislegt	677	4.000	(3.323)
	<u>813.840</u>	<u>1.275.000</u>	<u>(318.522)</u>
Gatnakerfi og búnaður:			
Framkvæmdakostnaður	70.580	127.500	(56.920)
Gatnagerðargjöld	(65.313)	(20.000)	(45.313)
Gangstígar	60.307	131.000	(70.693)
	<u>65.573</u>	<u>238.500</u>	<u>(172.927)</u>
Lausafjármunir:			
Áhaldahús, bifreiðar	5.473	7.000	(1.527)
Slökkvilið, bifreiðar	51.845	55.000	(3.155)
Brákarey, uppbygging	8.022	100.000	(91.978)
Leiksvæði	3.846	0	3.846
Biðskýli	4.550	6.320	(1.770)
	<u>73.736</u>	<u>168.320</u>	<u>(94.584)</u>
A hluti samtals	<u>953.149</u>	<u>1.681.820</u>	<u>(586.033)</u>
B hluti:			
Menntaskóli Borgarfjarðar	1.804	0	1.804
Ljósleiðari Borgarbyggðar	(1.210)	0	(1.210)
Fjallskilasjóðir	0	3.200	(3.200)
Samstarfsverkefni B hluti	73.736	124.200	(50.464)
B hluti samtals	<u>74.331</u>	<u>127.400</u>	<u>(53.069)</u>
Samtals A og B hluti	<u>1.027.480</u>	<u>1.809.220</u>	<u>(639.102)</u>

c. Fasteignamat og váttryggingaverð

Brunabótamat, fasteignamat og váttryggingaverðmæti rekstrarfjármuna skiptist þannig í árslok 2024:

	A hluti	A og B hluti
Brunabótamat fasteigna	12.030.254	17.344.304
Fasteignamat	3.926.625	8.402.779
Váttryggingaverðmæti lausafjármuna	1.256.553	1.357.533

Skýringar, frh.:

9. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur		Bókfært verð	
	A hluti	A og B hluti	A hluti	A og B hluti
Orkuveita Reykjavíkur	0,93%	0,93%	379.246	379.246
Faxaflóahafnir sf.	4,14%		343.570	0
Menntaskóli Borgarfjarðar ehf.	92,00%		58.200	0
Nemendagarðar MB ehf.	95,60%		10.000	0
Reiðhöllin Vindási ehf.	57,95%		85.162	0
Lánasjóður sveitarfélaga ohf.	1,78%	1,78%	157.777	157.777
Sorpurðun Vesturlands hf.	23,50%	23,50%	5.225	5.225
Þróunarfélag Grundartanga ehf.	16,67%	16,67%	750	750
Bifur ehf.			570	601
Landskerfi bókasafna ehf.			837	837
Nemendagarðar MB hses			455	455
Önnur félög			88	3.944
			1.041.881	548.834
Niðurfærsla eignarhluta			(38.988)	(638)
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum samtals			1.002.893	548.197

10. Samstarfsverkefni með ótakmarkaðri ábyrgð

Hlutdeild í samstarfsverkefnum sem eru með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélagsins greinast þannig:

	Ábyrgðar hlutur	Afkoma	Eignir	Skuldir	Eigið fé
Faxaflóahafnir sf.	4,14%	68.315	842.195	27.873	814.322
B hluti samtals.....		68.315	842.195	27.873	814.322
A og B hluti					
Samtals A og B hluti.....		68.315	842.195	27.873	814.322

11. Langtímakröfur og langtímakröfur á eigin fyrirtæki

	Langtíma-kröfur á eigin fyrirtæki	Langtímakröfur	
		A hluti	A og B hluti
Breyting langtímakrafna á árinu greinist þannig:			
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	50.914	0	1.037.848
Verðbætur.....	2.429	0	49.189
Afborgun langtímakrafna á árinu	(3.823)	0	(20.155)
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	49.520	0	1.066.881
Næsta árs afborganir og gjaldfallnar afborganir.....	(3.957)	0	(20.850)
	45.563	0	1.046.031
Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:			
Árið 2025.....	3.957	0	20.850
Árið 2026.....	4.096	0	21.263
Árið 2027.....	4.239	0	22.214
Árið 2028.....	4.387	0	23.208
Árið 2029.....	2.094	0	24.246
Afborgun síðar.....	30.747	0	955.099
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	49.520	0	1.066.881

Reiknaðir eru 3,5% ársvextir á langtímakröfur á eigin fyrirtæki, en lánin eru bundin vísitölu neysluverðs.

Skýringar, frh.:

11. Langtímakröfur og langtímakröfur á eigin fyrirtæki, frh.

Meðal langtímakrafna A og B hluta er leigukrafa á Ríkissjóð vegna leigu á hjúkrunarheimili í Borgarnesi. Leigusamningurinn tók gildi 2014 og er til 40 ára.

Fjárhæðir til útreiknings skuldaviðmiðs sbr. 1. tl. 2. mgr. 14. gr. reglugerðar nr 502/2012 eru eftirfarandi í þús. kr.:

Heildarleigutekjur frá ríkissjóði á árinu.....	100.217
Lágmarksleigugreiðslur á árinu.....	58.813
Núvirði sem heimilt er að draga frá skuldum.....	1.148.219
Eftirstöðvar af samningi í árum.....	27,4

12. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð á árinu 2018 eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2025 er færður meðal veltufjármuna, en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal fastafjármuna. Gjaldfærslur vegna uppgjorsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjorsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinast þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun.....	132.639	132.639
Gjaldfært á árinu.....	(6.055)	(6.055)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok.....	<u>126.584</u>	<u>126.584</u>

Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi:

Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna.....	6.055	6.055
Langtímahluti fyrirframgreiðslu.....	<u>120.530</u>	<u>120.530</u>
Samtals í efnahagsreikningi.....	<u>126.584</u>	<u>126.584</u>

Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:

Framlag í lífeyrisaukasjóð.....	115.238	115.238
Framlag í varúðarsjóð.....	<u>11.346</u>	<u>11.346</u>
	<u>126.584</u>	<u>126.584</u>

Við útreikning á skuldaviðmiði er heimilt að draga frá bókfært verð fyrirframgreiðslu til Brúar lífeyrissjóðs.

13. Óinnheimtar tekjur

Óinnheimtar tekjur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Óinnheimtar skatttekjur, heild.....	618.884	618.884
Niðurfærsla óinnheimtra skattekna.....	(226.299)	(226.299)
Óinnheimtar skatttekjur að frádræginni niðurfærslu.....	<u>392.585</u>	<u>392.585</u>
Óinnheimtar aðrar tekjur, heild.....	241.921	299.543
Niðurfærsla óinnheimtra annarra tekna.....	(18.282)	(18.742)
Óinnheimtar aðrar tekjur að frádræginni niðurfærslu.....	<u>223.639</u>	<u>280.802</u>
Óinnheimtar tekjur í árslok.....	<u>616.224</u>	<u>673.386</u>

Skýringar, frh.:

13. Óinnheimtar tekjur, frh.

Niðurfærsla óinnheimtra tekna greinist þannig:

	A hluti			B hluti	A og B hluti
	Skatttekjur	Aðrar tekjur	Samtals	Aðrar tekjur	Samtals
Niðurfærsla í ársbyrjun.....	159.978	24.116	184.095	460	184.554
Afskrifað á árinu	0	9.537	9.537	0	9.537
Niðurfærsla, breyting á árinu	66.321	(15.371)	50.950	0	50.950
Niðurfærsla í árslok	226.299	18.282	244.581	460	245.041

14. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2024.....	5.953.997	6.244.827
Rekstrarniðurstaða ársins	319.440	439.877
Eigið fé 31.12.2024.....	6.273.437	6.684.703

Lóðir og lendur sveitarfélagsins sem það hefur leigutekjur af voru ekki endurmetnar í árslok 2024 til samræmis við álit reikningskilanefndar sveitarfélaga nr. 2/2010 þar sem breyting gangvirðis var undir 5%.

Yfirlit um hlutdeild minnihluta í eigin fé:

Hlutdeild minnihluta í eigin fé í ársbyrjun.....	0	44.720
Hlutdeild minnihluta í afkomu Menntaskóla Borgarfjarðar ehf.....	0	7
Hlutdeild minnihluta í afkomu Reiðhallarinnar Vindási ehf.....	0	(1.233)
Hlutdeild minnihluta í eigin fé í 31.12.2024.....	0	43.494

15. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Hækkun ársins á lífeyrisréttindum, sem byggð er á útreikningi tryggingarstærðfræðings, er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting lífeyrisskuldbindingar greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	1.480.308	1.480.308
Greiddur lífeyrir á árinu.....	(59.357)	(59.357)
Hækkun lífeyrisskuldbindingar á árinu.....	99.266	99.266
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2024.....	1.520.217	1.520.217
Skammtíahluti lífeyrisskuldbindingar	(63.372)	(63.372)
Langtíahluti lífeyrisskuldbindingar í árslok 2024.....	1.456.845	1.456.845

Núvirði áætlaðs framlags vegna lífeyrisgreiðslna greinist þannig á næstu ár:

Árið 2025-2029	331.319	331.319
Árið 2030-2034	341.399	341.399
Árið 2035-2039	311.211	311.211
Síðar.....	536.288	536.288
	1.520.217	1.520.217

Skýringar, frh.:

16. Skuldir við lánastofnanir

Breyting skulda við lánastofnanir á árinu greinist þannig:

	Óverðtryggð lán	Verðtryggð lán	Samtals
A hluti:			
Skuldir við lánastofnanir í ársbyrjun	22.111	1.808.495	1.830.606
Afborganir af lánum	(7.370)	(215.419)	(222.789)
Verðbætur og gengismunur	0	80.587	80.587
	14.741	1.673.663	1.688.404
Næsta árs afborgun	(7.370)	(158.542)	(165.913)
Langtímaskuldir í árslok	7.370	1.515.121	1.522.491
A og B hluti:			
Skuldir við lánastofnanir í ársbyrjun	427.072	3.230.955	3.658.027
Afborganir af lánum	(26.502)	(255.691)	(282.193)
Verðbætur og gengismunur	0	147.711	147.711
	400.569	3.122.975	3.523.545
Næsta árs afborgun	(26.502)	(200.813)	(227.315)
Langtímaskuldir í árslok	374.067	2.922.162	3.296.229
Afborganir af skuldum við lánastofnanir greinast þannig á næstu ár:		A hluti	A og B hluti
Árið 2025.....		165.913	227.315
Árið 2026.....		167.870	230.511
Árið 2027.....		162.565	226.490
Árið 2028.....		164.680	229.933
Árið 2029.....		162.447	229.070
Síðar		864.929	2.380.226
Skuldir við lánastofnanir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir		1.688.404	3.523.545

Veðsetningar

Íbúðir í eigu Félagslegar íbúða að bókfærðu virði 72,3 millj. kr. eru veðtryggðar fyrir skuldum að eftirstöðum 159,6 millj. kr. í árslok 2024. Sveitarfélagið hefur veitt Lánasjóði sveitarfélaga veð í staðgreiðslutekjum fyrir skuldum að eftirstöðvum að fjárhæð 1.749 millj. kr. í árslok 2024.

Skýringar, frh.:

17. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A-hluti		10.165.645	3.892.208	6.273.437
Vatnsveita.....		12.631	19.369	(6.738)
Sorphirða.....		2.912	42.512	(39.600)
Félagslegar íbúðir.....		76.476	211.873	(135.397)
Hjálmaklettur.....		618.675	486.037	132.638
Menntaskóli Borgarfjarðar.....		199.890	77.468	122.422
Nemendagarðar MB.....		28.060	7.045	21.014
Fasteignin Brákarhlíð.....	100%	1.166.916	1.198.836	(31.920)
Reiðhöllin Vindási ehf.....	100%	86.780	6.000	80.780
Ljósleiðari Borgarbyggðar.....		304.221	339.885	(35.664)
Fjallskilasjóðir.....		60.782	57.831	2.951
Samstarfsverkefni B hluti.....		842.195	27.873	814.322
Millifærslur, innbyrðis staða		(1.004.540)	(534.493)	(470.047)
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		12.560.642	5.832.444	6.728.197

18. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Samstarfsverkefni

Sveitarfélagið er aðili að eftirtöldum stofnunum, en fjárhagsleg áhrif hlutdeildar sveitarfélagsins í þeim á reikningsskil óveruleg og því ekki færð í reikningsskil sveitarfélagsins:

Heilbrigðiseftirlit Vesturlands

Fjölbrautarskóli Vesturlands á Akranes

Hjúkrunar- og dvalarheimilið Brákarhlíð

Byggðasamlag um málefni fatlaðs fólks á Vesturlandi

Orkuveita Reykjavíkur

Með sameignarsamningi, sem undirritaður var þann 12. desember 2001, eignaðist sveitarfélagið 0,933% eignarhlut í Orkuveitu Reykjavíkur. Samkvæmt 3. gr. laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur ber hver eigandi einfalda ábyrgð á fjárhagslegum skuldbindingum fyrirtækisins sem veittar eru sérstakri eigendaábyrgð og er innbyrðis skipting ábyrgðar í réttu hlutfalli við eignarhluta hvers eiganda í fyrirtækinu. Orkuveita Reykjavíkur skal greiða eigendum sínum árlegt ábyrgðargjald af þeim fjárhagslegu skuldbindingum sem njóta eigendaábyrgðar hverju sinni og nam það gjald 3,5 millj. kr. á árinu 2024 og er það fært á meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi ársins 2024.

Faxaflóahafnir sf.

Sveitarfélagið er eigandi að 4,14% eignarhlut í Faxaflóahöfnum sf. Samkvæmt samningnum er hver eigandi í félaginu ábyrgur gagnvart lánardrottnum þess „in solidum“, en innbyrðis bera eigendur ábyrgð í samræmi við eignarhluta sinn í félaginu.

19. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila ná eingöngu til hefðbundinnar þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 19. gr. sveitarstjórnarlaga.

20. Önnur mál

Í október 2021 var leigusamningi sveitarfélagsins við Fornbílafjelag Borgarfjarar vegna húsnæðis í Brákarey rift. Ástæður riftunar voru breytar forsendur sem orðið höfðu fyrir nýtingu húsnæðisins þar sem í ljós kom að ráðast þyrfti í viðamiklar og kostnaðarsamar endurbætur á húsnæðinu til að tryggja öryggi og eldvarnir.

Fornbílafjelaði hefur lagt fram yfirlit um áætlaðan kostnað sem það telur sig hafa orðið fyrir vegna riftunarinnar en í árslok 2023 var ekki um formlega kröfugerð að ræða. Sveitarstjóri hefur átt viðræður við fulltrúa félagsins varðandi með hvaða hætti sveitarfélagið geti komið til móts við félagið en væntingar standa til að fjárhagsleg áhrif verði óveruleg. Hlé varð á viðræðum snemma árs 2024 en málinu er þó enn ólokið.

Ágreiningur er uppi milli Borgarbyggðar og verktaka vegna uppgjors á endurbótum á húsnæði Varmalandsskóla vegna flutnings leikskólans Hraunborgar árið 2024. Að mati Borgarbyggðar hefur að fullu verið greitt fyrir framkvæmdina en staðfesting á fullnaðaruppgjöri liggur þó ekki fyrir. Fjárhæð kröfu verktaka umfram mat sveitarfélagsins nema um 25 millj. kr.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur:

Yfirlit um lykiltölur A hluta á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	m. viðaukum	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	1.040.268	1.085.540	680.307	308.918	408.711	1.004.797
Skuldaviðmið.....	46%	27%	22%	32%	42%	41%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	8,9 %	7,4 %	10,6 %	10,8 %	2,7 %	5,8 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	4,2 %	4,9 %	7,7 %	5,9 %	(2,0 %)	2,2 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	10,4 %	10,2 %	16,1 %	14,4 %	10,8 %	7,9 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	26,2 %	15,5 %	5,2 %	6,2 %	9,9 %	21,1 %
Skuldahlutfall.....	76 %	59 %	65 %	76 %	83 %	75 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við						
veltufé frá rekstri mælt í árum	3,69	2,28	1,68	1,71	2,59	3,10
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við						
afborganir skulda og skuldbindinga..	2,51	3,00	3,07	2,26	1,69	1,44
Veltufjárhlutfall	1,38	1,61	2,26	1,71	1,24	0,94
Eiginfjárhlutfall	53,3 %	61,7 %	60,6 %	56,8 %	55,5 %	59,2 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	47,6 %	46,5 %	47,5 %	47,9 %	50,8 %	49,6 %
Fasteignaskattur	10,2 %	10,3 %	9,9 %	9,6 %	10,8 %	11,4 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	25,8 %	26,8 %	25,2 %	26,2 %	26,0 %	27,2 %
Lóðarleiga.....	2,1 %	2,1 %	2,0 %	2,0 %	2,1 %	2,2 %
Skatttekjur samtals.....	85,6 %	85,6 %	84,6 %	85,7 %	89,7 %	90,4 %
Aðrar tekjur	14,4 %	14,4 %	15,4 %	14,3 %	10,3 %	9,6 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(55,2 %)	(54,8 %)	(54,5 %)	(55,7 %)	(59,9 %)	(59,1 %)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(1,5 %)	(1,5 %)	(3,4 %)	(2,1 %)	(6,2 %)	(2,1 %)
Annar rekstrarkostnaður	(34,4 %)	(36,2 %)	(31,5 %)	(31,4 %)	(31,1 %)	(33,1 %)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	8,9 %	7,4 %	10,6 %	10,8 %	2,7 %	5,8 %
Afskriftir	(2,8 %)	(2,6 %)	(2,7 %)	(2,9 %)	(3,3 %)	(2,9 %)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(1,8 %)	0,1 %	(0,2 %)	(2,1 %)	(1,4 %)	(0,7 %)
Hlutdeild í hlutdeildarfélögum.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Tekjuskattur.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	4,2 %	4,9 %	7,7 %	5,9 %	(2,0 %)	2,2 %

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	m. viðaukum	2024	2023	2022	2021	2020
Í þúsundum krónum á íbúa:						
Rekstur:						
Skatttekjur.....	1.357	1.368	1.230	1.132	1.050	1.020
Aðrar tekjur	228	230	224	188	121	108
Laun og launatengd gjöld	(875)	(876)	(793)	(735)	(701)	(666)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(25)	(24)	(49)	(28)	(73)	(24)
Annar rekstrarkostnaður.....	(545)	(579)	(458)	(415)	(365)	(373)
Afskriftir.....	(45)	(42)	(39)	(38)	(38)	(33)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) ...	(29)	1	(3)	(27)	(17)	(8)
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	67	78	113	77	(23)	25
Efnahagur:						
Eignir	2.576	2.478	2.396	2.323	2.175	2.067
Eigið fé	1.374	1.529	1.452	1.321	1.207	1.224
Skuldir og skuldbindingar	1.202	949	944	1.003	968	843
Sjóðstreymi:						
Veltufé frá rekstri	165	163	234	191	126	89
Handbært fé frá rekstri.....	159	178	239	122	100	97
Fjárfest. í varanl. rekstrarfjármunum..	(415)	(248)	(76)	(82)	(116)	(238)
Íbúafjöldi:						
Íbúafjöldi sveitarfélagsins 1. jan. *.....	4.102	4.102	4.100	3.934	3.749	3.621

* Íbúafjöldi miðast nú við 1. janúar næsta árs, sem er breyting frá áður birtum ársreikningum fyrir árin 2019 til 2022. Lykiltölum sem reiknaðar eru sem hlutfall á íbúa er breytt til samræmis.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta á verðlagi hvers árs.

	Áætlun	Ársreikningar				
	m. viðaukum	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga:						
Jafnsvægisregla - rekstrarjöfnuður.....	1.027.002	1.193.121	698.276	426.221	486.598	1.042.249
Skuldaviðmið.....	56%	35%	34%	43%	56%	60%
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	10,4 %	10,2 %	11,7 %	13,6 %	5,6 %	7,3 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	3,7 %	5,8 %	5,6 %	6,1 %	(1,1 %)	2,5 %
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	11,1 %	11,8 %	14,6 %	14,0 %	11,7 %	8,2 %
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfj.....	24,8 %	14,5 %	6,0 %	8,5 %	10,4 %	21,5 %
Skuldahlutfall.....	94 %	77 %	84 %	97 %	109 %	109 %
Önnur hlutföll						
Langtímaskuldir í hlutfalli við						
veltufé frá rekstri mælt í árum	5,45	3,70	3,38	5,15	7,18	10,67
Veltufé frá rekstri í hlutfalli við						
afborganir skulda og skuldbindinga.....	2,18	2,61	1,77	2,15	1,76	1,37
Veltufjárhlutfall	1,32	1,33	1,78	1,38	1,18	0,88
Eiginfjárhlutfall	46,5 %	53,6 %	52,2 %	48,8 %	46,7 %	47,5 %
Í hlutfalli við rekstrartekjur:						
Útsvar	41,9 %	40,4 %	41,4 %	41,1 %	43,9 %	44,4 %
Fasteignaskattur	8,6 %	8,5 %	8,2 %	7,9 %	8,9 %	9,7 %
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	22,7 %	23,2 %	21,9 %	22,5 %	22,5 %	24,4 %
Lóðarleiga.....	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,7 %	1,8 %	2,0 %
Skatttekjur samtals.....	75,1 %	74,0 %	73,2 %	73,2 %	77,1 %	80,4 %
Aðrar tekjur	24,9 %	26,0 %	26,8 %	26,8 %	22,9 %	19,6 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	(52,8 %)	(52,3 %)	(52,1 %)	(52,5 %)	(56,7 %)	(56,8 %)
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(1,4 %)	(1,3 %)	(3,0 %)	(1,8 %)	(5,4 %)	(1,9 %)
Annar rekstrarkostnaður	(35,4 %)	(36,1 %)	(33,3 %)	(32,1 %)	(32,3 %)	(34,0 %)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir.....	10,4 %	10,2 %	11,7 %	13,6 %	5,6 %	7,3 %
Afskriftir	(3,7 %)	(3,5 %)	(3,7 %)	(3,9 %)	(4,5 %)	(3,4 %)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(2,9 %)	(0,9 %)	(2,3 %)	(3,7 %)	(2,2 %)	(1,6 %)
Hlutdeild í hlutdeildarfélögum.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
Tekjuskattur.....	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Rekstrarniðurstaða (neikvæð)	3,7 %	5,8 %	5,6 %	6,1 %	(1,1 %)	2,5 %

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Yfirlit um lykiltölur A og B hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs.

Í þúsundum krónum á íbúa:	Áætlun	Ársreikningar					
	m. viðaukum	2024	2024	2023	2022	2021	2020
Rekstur:							
Skatttekjur.....	1.350	1.362	1.224	1.126	1.045	1.013	
Aðrar tekjur	449	479	448	413	310	246	
Laun og launatengd gjöld	(950)	(963)	(871)	(807)	(769)	(715)	
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	(25)	(24)	(49)	(28)	(73)	(24)	
Annar rekstrarkostnaður.....	(637)	(665)	(557)	(494)	(438)	(428)	
Afskriftir.....	(67)	(64)	(62)	(59)	(60)	(43)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(53)	(17)	(39)	(57)	(30)	(20)	
Rekstrarniðurstaða, (neikvæð)	67	107	94	93	(15)	29	
Efnahagur:							
Eignir	3.152	3.062	2.939	2.920	2.783	2.604	
Eigið fé	1.464	1.640	1.534	1.425	1.300	1.237	
Skuldir og skuldbindingar	1.688	1.422	1.405	1.495	1.483	1.368	
Sjóðstreymi:							
Veltufé frá rekstri	199	217	244	215	159	103	
Handbært fé frá rekstri.....	193	242	251	140	150	110	
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum.....	(446)	(266)	(100)	(130)	(141)	(271)	
Íbúafjöldi:							
Íbúafjöldi sveitarfélagsins 1. jan. *.....	4.102	4.102	4.100	3.934	3.749	3.621	

* Íbúafjöldi miðast nú við 1. janúar næsta árs, sem er breyting frá áður birtum ársreikningum fyrir árin 2019 til 2022. Lykiltölum sem reiknaðar eru sem hlutfall á íbúa er breytt til samræmis.

Skýringar, frh.:

21. Lykiltölur, frh.:

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú árin. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þús. kr. og á verðlagi hvers árs.

	2024	%	2023	%	2022	%
Aðalsjóður:						
Skatttekjur	5.694.217	100,0%	5.121.337	100,0%	4.524.823	100,0%
Félagsþjónusta	(683.332)	(12,0%)	(502.144)	(9,8%)	(440.967)	(9,7%)
Heilbrigðismál	(23.812)	(0,4%)	(9.668)	(0,2%)	(5.473)	(0,1%)
Fræðslu- og uppeldismál	(3.087.554)	(54,2%)	(2.746.790)	(53,6%)	(2.417.260)	(53,4%)
Menningarmál	(151.522)	(2,7%)	(146.052)	(2,9%)	(129.282)	(2,9%)
Æskulýðs- og íþróttamál	(538.023)	(9,4%)	(456.447)	(8,9%)	(380.213)	(8,4%)
Brunamál og almannavarnir	(131.191)	(2,3%)	(110.054)	(2,1%)	(126.847)	(2,8%)
Hreinlætismál	(6.285)	(0,1%)	(2.824)	(0,1%)	1.922	0,0%
Skipulags- og byggingarmál	(209.649)	(3,7%)	(201.681)	(3,9%)	(154.148)	(3,4%)
Umferðar- og samgöngumál	(185.195)	(3,3%)	(118.594)	(2,3%)	(126.539)	(2,8%)
Umhverfismál	(73.519)	(1,3%)	(57.572)	(1,1%)	(67.536)	(1,5%)
Atvinnumál	(15.279)	(0,3%)	(20.050)	(0,4%)	(17.678)	(0,4%)
Framlög til B hluta starfsemi	(396)	(0,0%)	(1.267)	(0,0%)	(167)	(0,0%)
Sameiginlegur kostnaður	(482.669)	(8,5%)	(435.798)	(8,5%)	(412.824)	(9,1%)
Lífeyris.skuldb. og framlag Brú	(105.320)	(1,8%)	(208.516)	(4,1%)	(116.748)	(2,6%)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld .	238.861	4,2%	300.164	5,9%	232.228	5,1%
Aðalsjóður samtals	239.330	4,2%	404.045	7,9%	363.292	8,0%
Aðrir sjóðir í A hluta:						
Eignasjóður.....	79.384	1,4 %	54.275	1,1%	(59.749)	(1,3%)
Menningarsjóður Borgarbyggðar.....	725	0,0 %	3.261	0,1%	976	0,0%
A hluti samtals	319.440	5,6 %	461.581	9,0 %	304.519	6,7 %

Skýringar, frh.:

22. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2024 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Áætlun 2024 upphafleg	Viðaukar við áætlun	Áætlun 2024 með viðaukum	Áætlun 2024 upphafleg	Viðaukar við áætlun	Áætlun 2024 með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvar og fasteignaskattur	3.891.468	(0)	3.891.468	3.860.073	(0)	3.860.073
Framlög Jöfnunarsjóðs	1.590.497	86.000	1.676.497	1.590.497	86.000	1.676.497
Aðrar tekjur	925.578	8.900	934.478	1.831.047	8.900	1.839.947
	<u>6.407.543</u>	<u>94.900</u>	<u>6.502.443</u>	<u>7.281.618</u>	<u>94.900</u>	<u>7.376.517</u>
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	3.627.843	(38.476)	3.589.367	3.935.629	(38.476)	3.897.153
Lífeyrisskuldbinding, hækkan	99.559	941	100.500	99.559	941	100.500
Annar rekstrarkostnaður	2.121.304	115.580	2.236.884	2.494.028	117.930	2.611.958
	<u>5.848.706</u>	<u>78.045</u>	<u>5.926.751</u>	<u>6.529.216</u>	<u>80.394</u>	<u>6.609.611</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir .	558.837	16.855	575.693	752.402	14.506	766.907
Afskriftir	(188.938)	6.292	(182.646)	(282.736)	6.241	(276.495)
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda	369.899	23.147	393.047	469.666	20.747	490.412
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(140.317)	21.438	(118.879)	(237.727)	21.439	(216.288)
Rekstrarniðurstaða	<u>229.583</u>	<u>44.585</u>	<u>274.168</u>	<u>231.940</u>	<u>42.186</u>	<u>274.124</u>

Skýringar, frh.:

22. Samanburður fjárhagsáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2024 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Áætlun 2024 upphafleg	Viðaukar við áætlun	Áætlun 2024 með viðaukum	Áætlun 2024 upphafleg	Viðaukar við áætlun	Áætlun 2024 með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarhagnaður.....	229.583	44.584	274.167	231.940	42.182	274.122
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	188.938	(6.292)	182.646	282.736	(6.241)	276.495
Verðbætur og gengismunur	133.577	(13.250)	120.327	156.632	(13.250)	143.382
Framlög eigin fyrirtækja	0	0	0	0	22.680	22.680
Tap af sölu rekstrarfjármuna.....	0	0	0	0	0	0
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu ..	99.559	0	99.559	99.559	0	99.559
Veltufé frá rekstri	651.657	25.042	676.699	770.866	45.371	816.238
Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:						
Fyrifr.gr. kostn., breyting	6.055	0	6.055	6.055	0	6.055
Greitt vegna lífeyrissk.bindingar ..	(31.814)	0	(31.814)	(31.814)	0	(31.814)
	(25.759)	0	(25.759)	(25.759)	0	(25.759)
Handbært fé frá rekstri	625.898	25.042	650.940	745.107	45.371	790.479
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrar- fjármunum	(2.026.000)	324.180	(1.701.820)	(2.150.200)	320.980	(1.829.220)
Söluverð rekstrarfjármuna.....	0	200.000	200.000	0	200.000	200.000
Gatnagerðagjöld	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000
Eignarhlutir í félögum, breyting.....	0	(17.000)	(17.000)	0	(17.000)	(17.000)
Langtímakröfur, breyting.....	0	0	0	25.176	0	25.176
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki, breyting.....	(30.971)	0	(30.971)	0	0	0
	(2.036.971)	507.180	(1.529.791)	(2.105.024)	503.980	(1.601.044)
Fjármögnunarhreyfingar						
Framlög frá eigin fyrirtækjum.....	0	0	0	17.600	0	17.600
Afborganir langtímalána	(235.163)	(2.628)	(237.791)	(307.354)	(2.629)	(309.983)
Afborganir leiguskulda.....	0	0	0	0	0	0
Tekin ný langtímalán.....	1.400.000	(530.000)	870.000	1.400.000	(530.000)	870.000
Langtímaskuld við eigin fyrirtæki breyting.....	0	0	0	0	0	0
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting.....	54.205	0	54.205	0	0	0
	1.219.042	(532.628)	686.414	1.110.246	(532.629)	577.617
Hækkun (lækkun) á handbæru f	(192.031)	(406)	(192.437)	(249.671)	16.722	(232.948)
Handbært fé í ársbyrjun.....	341.000	0	341.000	667.385	0	667.385
Handbært fé (óleyst fjárför) í á	148.969	(406)	148.563	417.714	16.722	434.437